

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzetűri hirdeté-
tésnél olcsóbb. Nyitlter
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések: Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden Kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

Zombor, 1880. május 7-én.

Midőn az üzleteknek vasárnap délután és normanapokon való becsukására kérjük fel a t. főnök urakat, nemcsak a kereskedelmi ifjúság óhajának kívánunk eleget tenni, hanem az összes ezen pályán működőknek. Nem akarunk társadalmi állásunk és a külföldtől hátramaradásunk, tényleges részletezésébe bővebben bocsátkozni; mert az már országszerte, többféle uton-módon lett hangoztatva. A külföld utánzása sincs szándékunkban, hanem saját körülményeinkhez alkalmazva, összetartással és megfeszített erővel van szándékunk, úgy a szakavatottság, mint a társadalom terén helyünket betölteni. Persze, mindezek elérésére idő szükséges!

Már országszerte nagyobb és kisebb városokban, mint Zombor, úgy kamarai, társulati vagy barátságos uton létrejött az üzleteknek vasárnap délutánokon való becsukása, mint a legközelebbi mult időben Ujvidéken is; miért nem jöhötte az nálunk is létre? Csak összetartás, a kereskedelmi ifjúság hátra nem maradásának szem előtt tartása és a főnök urak jóakarata szükségeltetik hozzá.

Nyíltan merjük állítani, hogy a társadalom bármelyik részén működő ifjúság sincs annyira elfoglalva, mint épen a kereskedelmi ifjúság, de mind a mellett minek köszönhető, hogy ezen ifjúság mindeddig nem sülyedt a társadalom legalsóbb polcára? Mert már foglalkozásánál fogva közvetlen összeköttetésben van a társadalom különféle rétegeivel. De ez mind nem elég alkalom a művelődést vagy annak talán további fejlesztését fenntartani, hanem szükséges, hogy idő engedtessek, hogy magát úgy szakilag, mint szellemileg tökéletesen kiképezhesse. Vannak nagyon sokan, kik már önállóságra vergődtek, de nem hogy szellemi, hanem még anyagi helyzetüket sem képesek annak valóságában felismerni; és miért? Mert nem volt alkalmuk, nem volt

idejük sem szellemileg, sem szakilag magukat kiképezni! Különben nem célunk itt e helyen a multakat feszegetni, térjünk át a tárgy lényegére!

Vannak sokan városunkban, kik azt fogják mondani, hogy az üzletek becsukásával az ifjúság csak alkalmat kap a kicsapongásokra; pedig ez igen téves felfogás, sőt ellenkezőleg, van sok kereskedő segéd, kiknek meg van most is minden héten vagy 14 napban a rendes ú. n. kimenőjük. De hova mehetnek ilyenkor? Hivatva vannak a nélkül is drága és kevés idejüket, koresmában vagy kévéházban, unalmasan tölteni; egyik a másikat nem ismeri, mert nincs rendes összejöveteli helyiségük, hol érdekeiket, szakbeli nézeteiket egymással közölhetnék vagy megbeszélhetnék, hanem egész magányosan ide-oda vergődve, ivásban vagy kicsapongó mulatságokban keresik a szórakozást.

Egészen másképp volna az, ha az üzletek vasárnap délutánoként bezárva lennének, hogy a segédeknek meg volna a rendes közös szabad idejük, a mit saját művelődésük, saját önképzésük javára fordíthatnának; akkor lehetne kereskedelmi ifjúsági egyület alakítani, — a mi annyira előrehaladott viszonyoknál fogva alig nélkülözhetlen — a hol minden egyes kereskedő segéd megtalálhatná az elkorcsosodástól mintegy menedékhelyét. Hiszszük, hogy egy ilyen egyület létrehozatalára minden egyes kereskedő segéd örömmel ragadna meg az alkalmat, hogy a művelődés, társalkodás, szellemi ösztönzés és szaktudomány terjesztése által saját jövőjének alapját lerakogathassa, s egyúttal a haza jövőbeli kereskedő nemzedékének szellemi emelkedését is előkészíthesse.

A fentemlített reformnak behozatala még egy fontos oknál fogva is égető szükség, t. i. a kereskedelmi tanulók iskoláztatása végett; mert mint Radies úr, a »Bácska« 15-ik számában nagyon helyesen megjegyzi: »Kereskedői osztályunk város- és megyeszerte eléggé intelligens ugyan, de a jövőendő nemzedékről nincs sehogy sem gondoskodva.« Nálunk a kereskedő tanulók jövője felől semmiképp sincs gondoskodva; nagyon kívánatos tehát, a lehető legrövidebb idő alatt egy vasárnapi iskolát felállítani. Ez nélkülözhetlen; mert nálunk a 13—14 éves fiú legjobb körülmények között, ha alreált vagy algymnasiumot végzett, odahagyva iskoláját, a kereskedelmi pályára lép, s itt megszakad a szellemi kiképezés folytatása. Miért? Mert nincs alkalmuk, nincs rá ideje; korán reggeltől egész késő estig üzleti teendőikkel, gyakran nehezebb dolgokkal van elfoglalva; este nincs kedve, nincs tehetségi ereje, hogy tanulhasson, mert a test egész napi fáradozások után nyugvást kíván. Így lassan azt is elfelejti, a mit addig tanult. Azután az ily három évet eltöltött fiúk felszabadulnak, lesz belőlök segéd, de milyen segéd? Kik a kereskedelmet csak kívülről, névleg ismerik, de annak fontosabb teendőivel nem ismerkednek meg, nem képesek felfogni hivatásukat; az ilyenekből azután nem lehet soha a szakjában tökéletes kereskedő.

Ha városunkban összeszedjük tanulóinkat, tized részének sincs fogalma könyvvezetésről, kereskedelmi irálytanról, levelezésről, áruisméről stb. Ámbár tudják, hogy ilyenek léteznek, de azok gyakorlati használatáról fogalmuk sincs; az árukat megtanulják ismerni névleg, de azok készitési, gyártási módját vagy termő forrásait nem ismerik, a mi pedig igen nagy hiba egy kereskedőnél.

Szükséges tehát a kereskedelmi tanulók részére egy vasárnapi iskola felállítása, — vagyis

az üzleteknek vasárnap délutánokinti szüneteltetése — hol egy héten egyszer legalább 3—4 órát szellemi kiképzetésre fordíthatnak. Nem mondjuk, hogy ezáltal talán majd bölcsek lesznek belőlük, vagy a kereskedelmi tudomány valamennyi ágazatával tökéletesen megismerkedhetnek, de három év alatt annyira vihetik, hogy a szakmájukba vágó tudományok alapelveivel megismerkedhetnek, hogy legalább felfogásuk lesz hivatásukról, a mi mintegy ösztökélni fogja őket s oda ragadni, hogy magukat továbbra is jó könyvekből, vagy más gyakorlati úton kiképezhessék.

Minek előtte jelen sorainkat befejeznők, abban a jó reményben bátorkodunk jövőnk elébe nézni, hogy t. főnökeink, az ifjúság jövőjét szem előtt tartva, óhajainknak engedni fognak s mély befolyásuk által oda fognak hatni, hogy az üzletek vasárnap délutáni becsukása, minél előbb kivihető legyen.

Még igen sok indokkal tudnók a kereskedelmi ifjúság ez óhaját támogatni, úgy szinte az üzletek be- vagy be nem csukása által okozott hátrányokat részletezni, de azt fölöslegesnek tartjuk; mert azt úgy t. főnökeink, mint a n. é. közönség eléggé ismerik, és ha t. főnökeink szerény óhajunknak engedni fognak, mi részünkről megfeszített erővel fogunk oda törekedni, hogy idővel nem csak a magunk és a kereskedelem, hanem a társadalom javára is lehessünk.

Szentesi.

A KOLUMBÁCSI LÉGY.

(Simulia Golubacensis.)

E légy az Alduna vidékének Uj-Palánkától Orsováig terjedő részében, valamint innét észak-kelet felé terjedő völgyekben időszakos csapásként lép föl. Kisebb mennyiségben minden évben található, de bizonyos években, melyekben a tavasz fejlődésére kedvező volt, oly nagy mérvben lép fel, hogy több száz marha, sőt emberélet is esik neki áldozatul.

Ugyanezen vagy legalább hozzá nagyon hasonló faj, a Simulia maculata, Európának más részeiben is található, de sehol sem oly nagy tömegekben, mint az Aldunánál. E faj veszedelmességére nézve a hírhedt brazilai mosquitót is megközelíti, melyhez különben közeli rokonságban van.

Különösen kedvező fejlődésének s szaporodásának Szerbiának egyik dunamenti faluja: Golubacz vidéke, melytől e vidék legye, de mert különben is némi különbséget mutat Europa más részeiben található hasonló természetű légytől, »golubácsi«, magyarán »kolumbácsi légy« nevet kapott.

Itt a népmonda egy sziklabarlangból, melyben Sz. György a sárkányt megölte, ezen sárkány torkából származottaknak mondja őket. E monda megerősítést is nyer azon tényben, hogy az aldunai hegységek barlangjaiból néha tömegesen törnek elő e legyek, mit tapasztalván a köznép, nem kutatván a közelebbi okokat, kétség nélkül e barlangokat gondolta e légy eredő helyének, s midőn a folytonos tapasztalat által félre vezetve, magasabb helyről is megerősítést nyert e nézet, a legnagyobb készséggel hajtották végre az ötvenes években azon rendeletet, hogy e barlangokat befalazzák. — A barlangok be voltak falazva, de a baj még sem volt eltávolítva!

Más úton kellett tehát e baj eredő helyének töl- ismeréséhez közeledni: kiküldetett a bécsi muzeum két tisztviselője, kik megállapították, hogy e légy fejlődése az ottani vizekhez van kötve, s épen azért szaporodásának korlátozása nem oly könnyű, mint azt előbb hitték.

E légy nagyobb mérvű fölléptéről ez idén is hoztak tudósításokat napi lapjaink, s miután nagyon is közel vagyunk e rettegett ellenség szüntéréhez, sőt némelyeknek t. olvasóink közül talán személyesen is volt alkalmuk azt megismerni, időszerűnek gondoljuk annak alkotását, életmódját, veszedelmességét és az alkalmazható óvszereket röviden ismertetni.

Lássuk mindenek előtt külső alkotását:

Bonctani alkotására nézve a szunyogokhoz és szipolyokhoz, külső alakjára nézve pedig a közönséges legyekhez hasonlít. Két szárnya és ezek tövében lévő két billére, azon egy napi lapban említett »feltűnő lapított körte alakú hólyagforma tömlő« a legyek ál-

TÁRGA.

Hymnust nekik!

Oh alkotó örök igazság!
Törvényed oly szent, oly igaz!
Kinek a szíve, lelke gazdag:
Szegényen is dicsőgadd az.

Öröme, bűja tisztább, szentebb.
Világi! lásd e gazdagot:
Szavában mennyi, mennyi kincs van!
Könyvében gyönyög — oh az ragyog!

Szavát hallod, hol száműzött a
Hiúság, nagyvilági zaj, —
Meghamisítva nincs az érzés;
Anyai szó a dajkadal . . .

Könyjét látod, hol a vérző szív
Egy még vérzőbbet szánya-szán,
Megindul egy tiport virágon,
Egy árva gyermek panaszán . . .

A megváltóknak ajakáról
Ezek hódítanak, e szavak —
S keresztfájoknál oh e könyvek
E drága könyvek omlanak . . .

. . . Hymnust nekik! Lelkők mi fényes!
S a földi pompa mily szegény!
— Te csak keresd a földi pompát!
Ragyogjon rám ily lelki fény . . .

Te csak rohanj a nagy zsvajba!
Világ romlása készül ott . . .
En majd, a hol a Messiások
Születnek, oda vonulok.

Dömötör Pál.

talános tulajdonát mutatja. Különös jellegei: kis 3-5-4 mm. hosszú pupos testének tora sötét színű, szürkés szőrözettel, elől kissé kékesbe hajló, s felül 3 hossz-csikkal; potroha sárgás fehér háttelén sötétebb rajzokkal, jóllakott állapotban vérszínben áttetsző, s tojásdad alakot vesz föl. Barnássárga csápjai 11 ízűletűek, s a nagy barna szemek között elhelyezték.

Lábai hosszuk s tarka színük által különösen szembetűnők. Két kevés érrel bíró szárnya fehéresen átlátszó.

Vérszivásra alkotott szájrészeinek alsó ajaka cső-alaku, melyben a visszafelé álló fogcskákkal ellátott szűrő serték vannak elhelyezve.

Csak a nőstények vérszopók, melyek is e légy rajoknak főtümeget képezik, míg ellenben a szelidebb természetű hímek ritkák.

Legvakmerőbbek, tehát legveszedelmesebbek akkor, ha rossz időjárás miatt sokáig voltak kénytelenek barlangokban, szikla-hasadékokban vagy odvas fákból rejteni, hol néha tömegekben egymáson találhatók, s honnan az időjárás megváltoztával dühösen, egész felhő alaku rajokban törnek elő.

Valamint a nedves idő, ugy a szerföltött forróság sem kedvező nekik, s azért vándorlásait csak közvetlen napfölkelté után és napnyugta előtt szokták tenni, míg ellenben a déli idő forró napja elől árnyas helyekre menekülnek.

Elég gyors futók és repülők, azért nehezen foghatók, jóllakva azonban tunyák lesznek, s pihenés végett árnyas helyekre vonulnak.

Tartózkodási és szaporodási helyük a mocsáros, füves és bokros vízpartokat választják.

A nőstény petéit a vizekből kiálló vagy annak szélein tenyésző növényekre rakja, honnan a kikelt álcák a vízbe mennek, s így fejlődésük első szakát, az álcakort a vízben töltik. Az álca itt apró tokot készít magának, melyet vízi növények szárához vagy kövekhez erősít, innét les zsákmányára, s ennek védelme alatt folytatja életét.

Bizonyos idő múlva, mely legalább tudtommal, még nincs kipuhatólva, bábbá változik, melyből végre a kifejlett légy lesz.

A „Magyar-Föld”-ben említett gazda 30 éves tapasztalatai nyomán a kolumbási legyek nagyobb mennyiségben való megjelenését, minden harmadik évre teszi, mi ha való, e légy fejlődése álca állapotban három évig tart. Lehetséges azonban, hogy egy év alatt is több nemzedék fejlődik, mint ez a legyeknél általában szokásos.

Megjelenési ideje április hó végére, és május hó elejére esik, a midőn felhőnek látszó tömegekben szokta barangolását tenni. Megjelenését azonban tapasztalás szerint csak rövid ideig 5-6 napig tart, mely idő múlva eltűnik. Kisebb rajok ezután is mutatkoznak források és bokros helyeken, de ezek csekélyebb számnál fogva nem oly veszedelmesek, s könnyebben elűzhetők. Junius végével már egyet sem látni, de ha kedvező nekik az időjárás, augusztus hóban ismét megjelennek.

Mint említettem, különösen Golubacz falu környékén, de ettől fölfelé egész Uj-Palánkáig, lefelé pedig egész Orsováig is szoktak föllépní, valamint a Duna völgyébe nyíló völgyekbe különösen annak bal partján is behatolnak, s mint legújabb tapasztalhatunk fölhatolnak egészen Hunyad-, Szörény-, Krassó-, Temes-, Torontál- és Aradmegye területére is, hol borzasztó károkat okoztak szarvasmarha, ló-, juh- és sertésekben. Voltak rá esetek, midőn az így okozott kár egy millió frtot is meghaladott.

Szülőhelyeiktől nem vonulnak messzire, csak pár mértföldnyire; a marha üldözése közben, vagy kedvező széláramok által távolabbi vidékekre is eljutnak.

Veszedelmessége abban áll, hogy felhőszerű rajokban szállja meg a legelésző marhát, s a szó szoros értelmében ellepi azt, különösen a szőr nélküli, gyengébb helyeket, száját, óráit, füleit valósággal betömi, ehhez hozzájárul még csipése is.

Egy légy szúrása égő viszketésgéget, majd fájdalmas és kemény daganatot okoz, mely sokszor nyolc napig is tart. Már az is elegendő arra, hogy a marha ez erős viszketés következtében sokszor vérg dörzsölje magát, vegyék már most, hogy ezekre menő légy szállja meg a marhát, s több száz szúrást tesz rajta, minő borzasztó fájdalmat okoz ez a szegény gyötrött állatnak.

Az egyes szúrások következtében támadt daganatok összefolyának s nagy daganatokat képeznek, lázat, görcsöket, majd gyuladást okoznak, mihez az is járul, hogy a marha borzasztó fájdalma következtében egészen összetöri magát, s azért az ilyen megtámadott állatnak még ha a legnagyobb gondnal ápolják is, sok esetben halál a sorsa.

Legjobb esetben hosszan tartó betegség a következménye, mely alatt sem munkára, sem tejlésre nem alkalmas.

Azonban nem csak marhára, de még emberre is veszedelmes e légy, ámbár nem annyira, mint amarra, mert az ember jobban tudja magát védeni. Volt rá eset azonban, hogy emberélet is esett nekik áldozatul.

Különösen veszélyes fiatal állatokra, melyek jobban vannak e veszélynek kitéve, s mi szintén tapasztaltattott, veszélyesebb a sötét színűekre, mint a világos színűekre.

Óvszert szaporodásuk meg akadályozására vízben való fejlődésüknél fogva alig gondolhatni, ha csak az illető mocsáros helyeket mind kiszáritani nem akarjuk. Legnagyobb ellenségük az időjárás, mert testük alkotása oly gyöngye, hogy a legkisebb eső, hideg vagy más elemi tényező tömegekben pusztítja őket. Vízben való életük alatt is sokat pusztítanak közülök a halak, ragadozó rovarok, s azoknak álcái, későbbi életük alatt pedig a madarak.

Megjelenésük esetére pedig nincs más hátra, mint lehetőleg kerülni őket, tudván azt, hogy különösen napfölkelté után és napnyugta előtt kóborolnak, óvakodjunk ilyenkor mezőre menni, vagy a marhát ilyenkor a legelőn hagyni.

Az ez idén elrepett vidékek lakói is többnyire éjjel végzik mezei munkáikat.

Ajánlatos őrtüzek tartása, melyekkel egy raj közeledtére nagy füstöt előidézni szokás, melyekhez azután ember és állat menekül, valamint füstöltetni az istállókat, ezek azonban oly módok, melyek könnyen más bajt, tüzesetet, idézhetnek elő.

Utazóknak ajánlatos füstölő fákyákat vinni magukkal.

Sokat segít embernek és állatnak ruhával való beborítása.

Ajánlatos különféle szereket is, melyekkel az állatot, különösen a szörmentes részeit bedörzsölni kell. Ezek azonban részint már maguk is kártékonyan hathatnak az állat egészségére, megakadályozván a bőrnek szabad kipárolgását.

A „Magyar Föld” legújabb carbolsavat ajánl 10-szer annyi vízzel hígítva, mi talán jó lehet, s így érdemes volna vele kísérletet tenni.

Legjobb volna azonban, ha az ügyet a kormány venné kezébe, s intézkedései által oda hatna, hogy e légy életmódja teljes pontossággal kitanulmányoztassék, s ennek kapcsán gondoskodna célszerű intézkedésekről.

Költséggel járna igaz, de sokkal nagyobb azon kár, mely e légy által évenként okozatik, s mely a mellett évenként ismétlődhetik.

Petricskó Jenő.

Közgyűlés.

F. hó 8-án tartott városi bizottsági közgyűlést a polgármester ur betegeskedése folytán Vukicevich Péter I. tanácsnok ur megnívítván, Dr. Ambrozovich Károly bizottsági tag ur körülbelül a következő interpellációt intézte a polgármester urhoz:

Nagyon örültünk annak idején, midőn a város választó közönségének megítélt közbizalma egy oly férfit emelt rendőrkapitányi állásra, kinek ugy jelles képzettségéhez, mint ismert erélyességéhez a legsebb reményeket csatoltuk.

Látjuk is lépten-nyomon sokoldalú új intézkedéseit, melyek egy része igen szép és dicséretes, de vannak olyanok is, melyekhez sok szó férhetne. Különösen alapos aggodalmat kelt a polgárok közt azon legújabb rendelete, mely szerint igen sok háztulajdonost felszólított arra, hogy rossz karban levő járdáját 15 nap és 25 frtnyi bírság terhe alatt kijavítani siessen.

A mi szabályrendeletünk szerint az eddigi gyakorlathoz vagyunk kötve; de ezen eljárásban nem látszik az eddigi gyakorlat követni, mely szerint ha valaki a kapitányi hivatal által kiadott parancsot nem teljesítette, akkor ugyanazon hivatal föganasította a rendeletet a kötelelenség mulasztó tulajdonos költségére, és ez nem volt oly erős büntetés mint a rövid 15 nap után reá rovandó 25 frtnyi bírság. Megtörténhetik az is, hogy az ily háztulajdonos ép azon pillanatban nem rendelkezhetik a megkívántató pénzüsszeggel, de meg elegendő munkás embert sem lehet rögtön kapni; méltánytalanul tartom azért, ha az ily erős büntetés ily könnyedén sanccionáltatik.

De másrészt ez eljárás igazságtalan is; mert azon rendeletben egyszerűen és egész határozottsággal kimondatik, hogy ez vagy amaz a járda rossz; de hisz az még kérdés? ha neki rossz, lehet, hogy nekem jó. Előbb arról meg kell győződni, és a tulajdonossal együtt kell megállapítani, hogy valamely járda rossz karban van, s akkor hiszem, hogy a városnak egyetlen egy polgára sem fog vonakodni e rendeletnek eleget tenni.

Végre e rendelet törvénytelen is; mert hisz törvényesen senki sem büntethető előbb, míg bűnösségének öntudatában nincs. Ez esetben pedig a polgárok már előre bírságoltatnak és büntetettnek önkényűleg oly állítólagos hibáért, a mely hibát még előbb meg kellene állapítani.

Mindezek alapján a következő interpellációt in- zem a tetkintetes polgármester urhoz:

1. Van-e tudomása arról, hogy hasonló helytelen, igazságtalan és törvénytelen rendeletek adatnak ki a városi kapitányság által, melyek csak elkeseredést szülhetnek a városi polgárok közt?

2. Vajon mire alapítható az ily rendeletek jogosultsága?

3. Szándékozik-e intézkedni, hogy az ily helytelen, törvénytelen, és csak elkeseredést szító önkényes rendeletek megsemmisítenek?

Az interpellatio kiadni határoztatik a polgármester unak, ki a legközelebbi gyűlésben fog válaszolni.

(Az eddigi szokás — melyre oly nagy súly van fektetve — az volt fájdalom, hogy ha nagy ritkán a kapitányság ki is adott valami rendeletet, azt meg-szokták már sohasem teljesíteni s ezzel aztán feledésbe ment az egész, — nem történt semmi. Az ily szánalmas gyakorlat további fentartásából mi nem kérünk. Sz.)

LEVELEZÉS.

Kula, május 1-én. 1880.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, miszerint a „kulai dalárda” multkoriban tartá dalestélyét, melyben Kantavary és Puhalak kisasszonyok is közreműködtek. A dalestély igen jól sikerült, és az egyletnek — mely különben csekély két évi fennállása után igen

szép eredményt mutatott fel — 40 frtnyi tisztajövedelmet hozott. — Általában ezen egylet a mult év óta igen szép előhaladást tett, és róla csakis elősmé- röleg lehet szólni.

Magát a dalestélyt tánc-mulatság követte, melyben a vidék szépei nagy számmal képviselve voltak.

E hó 24-én pedig az itteni római katolikus templom újonnan fedett szép tornyára helyezték fel a keresztet, szokott ünnepélyességgel.

Zádory.

Kula, 1880. május 7.

Kubinszky Mihály, pápai praelatus és püspök úr f. hó 1-én érkezett kulára a r. k. híveket a bérmlás szentségében részesíteni.

A hívek által fényesen fogadtattott.

A városi képviselő testület és nagy számu közönség eléje ment; a város nevében R. Gy. ur meleg hangon tartott rövid beszéddel fogadta. ezután banderium és a hintók kíséretében vonult a templomhoz, hol a plébános ur fogadta, roppant nagyszámu közönség éljenzése mellett.

Másnap, a bérmlás után díszbéd volt a plébános urnál; ott volt a kulai intelligencia nagy része. Egymást érték a felköszöntések; az első Dr. Haynald Lajos Ó Eminenciája, az utolsó a kulai káplán jóvoltáért, mondatott.

3-án reggel Ó méltósága tovább utazván, a városi előjárók és szép számu közönség által ismét a határig elkísértetett.

Megjegyezzük, hogy a tisztelet és hódolat nyilvánítás, a r. k. hívek részéről egészen önkényes vala, és ez az, ami nekünk tetszett,

R. G.

Szántova, 1880. május 7.

Kedélyes mulatságnak voltak részesei a mult héten a béreglyi ugynevezett prodori haltányán. Halpaprikás rendeztetett Becker Ferenc halászati-jog hasznobérlő és Grosser Lajos által, melyen Szántova és Béregly község intelligentiája, — nők és férfiak, — kevés kivétellel mind részt vett — összesen mintegy 35-40 egyén. A kitünő halpaprikás, mint ez a természet szabad ege alatt történni szokott, legjobb étvágygyal és vig csevegés mellett költetett el; — ebéd után a fiatal- ság táncra kerekedett, folytatva azt majdnem késő estélig. — A rendezők közül különösen kiemelendő Grosser Lajos, ki folyton talpon lévően, minden után nézett — s tapintatos és ügyes rendezése által a jelen- volt vendégek legnagyobb elismerését vívta ki magának.

P.

Meghívó

zászló szentelési ünnepélyre.

„A szabadkai általános ipartársulat” f. évi május hó 23-án, Szabadkán d. e. 12 órakor újon készült társulati nagy zászlajának felszentelési ünnepélyét tartandja. A szentelési szertartást Kubinszky Mihály püspök ur ó méltósága végzendí; zászlóanyák Mukits Jánosné és id. Vojnits Lukácsné ó nsgaik.

Midőn ez ünnepélyen való részvételre a tekintetes szerkesztőséget meghívni szerencsénk van, tisztelet- teljesen tudatjuk, hogy ugyanazon nap este 8 órakor a „Pest szállodában” nagy társas vacsora fog rendeztetni.

Szabadkán, 1880. április hó 26-án.

Kitünő hazafiai tisztelettel

A szabadkai általános ipartársulat rendező bizottsága.

Szinészet.

Kedden, 4-én, a „Godelot Hotel”, Sardounak Huszár Imre fordította eleven vígjátéka adatott elő. Nincsenek benne különös komikus helyzetek, nem dűskodik ropogós élcekbek se; de oly eleven, egészséges hangulat lengi át, hogy folyton derűltésgben tartja a közönséget. Kétszeresen sikerült ez ma; mert igen jól ment az előadás. Dálnoki (G. Polydor), Temesváry (Bertin Olivér), Zilahy (Pál) Sauvagine (Polgár S.), Szigethiné (ceseléd): mind igen jól mozogtak szerepeikben.

Az általános figyelem és várakozás azonban természetesen Tóth Ilka (Miette) felé fordult, akit a társulatra nézve sokat ígérő acquisitionnak tartunk. Mozgása kecses; megjelenése, alakja kedves; beszéde értelmes; arca rokonszenves. A francia pillangószerűleg könnyed, olvadékonny szívű leányt tökéletes sikerrel adta; meg is tapsolta a közönség minden alkalommal, de mindenesetre még jobban kitüntette volna, ha nagyobb számban jelenik meg.

Csütörtökön a „Szép Ilianna”, Moldován Gergely pályanyertes népszínműve, szép közönség előtt játszatott az arenában. A darab összességében, kedélyesen, szép kiállításban gördült le.

Szombaton „Angot, a kofák leánya” c. 3 felv. operett került színre. Korapatvinszky a karral együtt szorgalommal és eredménnyel játszotta a filibemászó szép áriákat. A föllábadt Hegyi Antalka k. a-t zajos tapsokkal fogadta betegségé után a közönség. Most is, nála megszokott szokott rátermetséggel énekelt; jobb Clairett aligha akad vidéken. Munkácsi és Mezei, énekiük jó betanulásával nem elégedjenek meg; iparkodjanak ügyesebben is mozogni. Tóth Ilka (Amaranth) derékul megállta helyét. A kardalok jól mentek. Közönség, tekintve a színészek buzgalmat és áldozatkész költekezését, több is lehetett volna.

Vasárnap Győri Vilmos „Nótás Katá”-ját adták, de szinte nem zsűfolt ház előtt s szinte derék sikerrel. Tolnainé (Kata), Dálnoki (Kincsés Tamás), Gáborhe-

lyi (Csősz) és Berzsenyiné (Boszorkány) különös dícséretet érdemelnek. Munkácsi csak mondva csinált énekes színész; modoros fejhez kapkodásával a Tolnainé kedvességéért kétszer megújított „Uccu bizony megérett a meg” nótában, valóságos hangos kacajra fakasztotta a közönséget. Mint szerelmes is nagyon hideg, szenvedélytelen volt.

Általában egész héten jobb darabok, pontosabb, összevágóbb játékok, előbbi tanácsaink müértő figyelembe vétele, szóval törekvő haladás jellemezte a szimpadot. Kérjük a közönséget ujjalag a buzgó pártolásra.

Különféle.

Mai számunkhoz a megyei központi választmányának, az 1881. évi országos képviselő választásra vonatkozólag f. hó 7-én hozott határozatai külön mellékletekben csatolva.

Fölkérjük a helybeli és közeli közérdekű gyűlések és értekezletek rendezőit, hogy szerkesztőségünket a közérdek képviseltetése érdekében, kivált fontosabb mozzanatok tárgyalása alkalmával, meghívni: a nyilvánosság érdekében, kötelességüknek tekintsék. Mert egyes — netán inspirált — jelenlevők, személyes kezesség nélkül, mint az alakiért és tartalomért felelős szöveve a megyei érdekeknek, értesítést el nem fogadhatunk.

Egyházmegyei hírek. Tomcsányi János Ó Beesére; Scharffenberger Adám Ó Beeséről Kulára; Drach Antal Kuláról Apatinba; Biszinger Konrad Apatinból Kolluthra lönek mint segédlelkészek áthelyezve.

A megyei felülvizsgáló bizottság a cservenkai műutató hivatalosan átvette s átadta a forgalomnak.

Dr. Roheim Lipót, ezelőtt zombori, jelenleg bécsi orvos, ma esküszik N.-Kanizsán örök hűséget Musquit-ter Károly, ottani kereskedő, bájos leányának, Róza kisasszonynak.

Ujvidék egyik legszebb leánya, Walter Anna kisasszony, hogy völgegyének szüleitől a beegyezést házasságukhoz kinyerhesse, föl utazott jövendőbelijével, Schwartz deszkással, Bécsbe s ott áttért a zsidó valásra.

Ordódy, az új közlekedésügyi minster, ünnepélyesen kijelentette az országban, hogy a budapest-zimonyi vasutrá vonatkozó törvényjavaslat, ezen országgyűlési ülészek alatt okvetlenül le fog tárgyalatni.

Baján f. hó. 20-án fogja Berényi Dániel plébános a honvédségélyző egylet zászlóját fölszentelni. Mint értesülünk, delután a Pandur-szigeten a báttaszéki zene mellett fényesnek ígérkező majális tartatik. A zászlóanya Latinovits Istvánné lesz.

Az V. honvéd zászlóalj lugosi utja: május 20-án indulás gyalog N.-Militicsre (114 km.); május 21-én innen gyalog Bajmokra (227 km.); május 22-én innen vasuton Lugosra. Érkezés d. u 5 órakor.

Vissza: június 17-én reggel hatkor, indulás gyalog Kiszetóra (18 km.); június 18-án gyalog tovább Rékásra (19.0 km.); 19-én reggeli 5 óra 22 perckor vonaton Zomborba. Érkezés 11 óra 1 perckor este.

Stverteczky Aladar, városunk tengerész fia, mint leveléből értesültünk, Triesztből, Olasz- és Spanyolországot megkerülve Bordeauxba, onnan Anglia Newport-Mon kikötőjébe szerenésesen megérkezett s e hó elején innét Afrikába indult. Levele — nagy sajnálatunkra — magánjellege miatt nem közölhető egész terjedelmében; de minden követ megmozgattunk, hogy érdekesebb élményeit földieivel időnkint lapunkban közölje.

A palicsi fürdő ünnepélyes megnyitása f. hó 9-én, sok úri vendég részvételével a legvígabb hangulatban történt. Vegyék tudomásul, akik ott üdülni vagy mulatni óhajtanak. Ha jól ismernők hazánk számtalan efféle kies helyeit, igen kevésszer, vagy soha se szoruhánc ki a külföldre. A fürdő évad 15-én kezdődik.

Bogyó Alajos, ki a mult heteken nálunk köztetésre vendégszerepelt, a bajai színház elnyeréséért folyamodott.

Vasuti allomásunknál nem oly nagy ugyan a közlekedés, hogy valami nagy küzdelembe kerülne jegyvet váltani. Minazon által amitt, hogy az alsó és felső vonat ép nálunk keresztelkedik s így a le s föl utazók egyszerre csödülnék a pénztárhoz, a kirendelt karhatalmi közegnek oldalt álló tekintélye dacára, minden alkalommal esik egy kis gyenge lökdelődés meg lábletaposás. Ennek igen egyszerűen véget lehetne vetni, ha először ki volna téve a pénztárnál táblára, hogy melyik vonatra adatkak ki előbb a jegyek; és másodsor, ha — mint más nagyobb állomásoknál — rácsotat volna a pénztár előtt, melyben a toladástól és hátralökéstől biztonságban várhatná be az utas, míg ő kerül leelőre. Ezt a szerény közóhajt ajánljuk szives figyelembe vétel végett az illetők figyelmébe.

Panasz érkezett be hozzánk a helybeli távirda ellen; ugyanis me a táviratokon, sem pedig azok vényén nimes azon idő kiürva, melyben a küldöncnek kézbesítés végett átadatkak.

Május hó 3-án a X. számú Gombosról-Szegedre menő reggeli vonatonál, egy P. nevű ifju ember, a 152. sz. örház melletti bezárt sorompót, erőszakkal kinyitotta. Kérdőre fog vonatni.

Ugyanezen ejjel két szerb ember a sz.-iváni állomáson Bácsér pályánál s az állomási főnök istállóján betörést kíséreltek meg; mi nekik nem sikerülvén, letiporták a kertet, fölptették a zöldséget s egy gyermekocsira fölpackolva vagy száz lépésre elhurcolták, ahol is kutyáktól megriasztvva a bukóváci szállások felé tartottak. Nyomoztatnak.

Az 1872. évi VIII. t. c. 34. §-a alapján alólírott

iparhatóság által ezennel elrendeltetik: hogy a hús- és kenyéreneműekre nézve a súly szerinti árak a kisinyben, eladásnál az eladási helyeken mindenkinek szembeölőleg a helyiség ajtajára kívül, illetve a sátor avagy a piaci árúhely homlokzatán kifüggesztessenek. A városi kapitányság.

Az ó-kanizsai mükedvelők által a nagyvendéglő dísztermében vasárnap 1880. május hó 2-án jótékony célra előadatott a „Liliomfi.” Eredeti vigjáték 3 felvonásban, írta Szigligeti Ede. (Rendező Hercz Ede.) Szerepeltek: Szárnyai Rózi k. a., Ocskay Hermin k. a., Tóth Ilka k. a., Tóth Nina k. a., T. Csanyiga Mari urnő, Huszár Sámuel ur, Madzinyi Adorján ur, Hercz Ede ur, Tóth Lambert ur, Káfga Andor ur, Eisenstädter Mór ur és Schaller Flórián ur. — Ezt megelőzte: „Az ezredes leánya.” Dramolette 1 felvonásban. Szerepeltek: Szárnyasi Rózi k. a., Ocskay Hermin k. a., Devics Róza k. a., Popovits Simon ur, Eisenstädter Mór ur és Bieskey Jovák ur. Legközelebb adatkak 1880. évi május hó 17-én (pünkösöd második napján): „A vereshaju.” Énekes népszimü. Bizon e szép példát sok más város, első sorban mi zomboriak is követhetők!

Beküldetett. Mi a városi kapitányságnak a járókák rendbehozatala érdekében tett erélyes föllépését örömmel fogadtuk s a szombati városi közgyűlésben emelt szenvedélyes interpellatio dacára tapasztalás után állíthatjuk, hogy gyengédebb bánásmóddal vagy legyezetéssel soha lett volna rajtuk segítve. Az erélyes rendesinálást csak az ellenzi, aki a rendet nem akarja. De azt nem értjük, hogy ezek után pl. a Gertinger ház melletti két araszos lélekvesztő dobogó nem szúrt az erélyes újjászervezőknél szemet: vagy hogy Weidingerék boltja előtt fölszedették a lépcsőt, de a rájáró föléles árkot nem találták szükségesnek áthidalni. **W. Válasz.** Saját szemekből meggyőződünk a kapitánysági iktatóban, hogy a kérdéses átjárónak egész a Huber házig való kiépítése ajánlólag fölterjesztett már a tanácshoz. Weidinger előtt pedig a lépcsőknek most folyó eltakarítási munkálatai a járóka fölemelését tették szükségessé; tehát eddig oda átmenő hidat verni — annyi lett volna, mint az első lépés helyett a másodikat tenni. Szerk.

Bezdánban Bóni Pál, felelős esendőrönök csütörtökön estefelé az ottani szigetben agyonlőve és félig elégve találtatott. Tettének oka, valamint az egész esetnek megfajtése, még eddig talány.

A mult hét elején Priglevicza Szent-Ivánon három jómádár betöréssel foglalkozott, de a cirkáló őrzárát által megriasztatván, egyik erőszakhoz nyult s a nyomukban járó esendőrt éjjeli tizenegykor revolverrel combon lötte. A seb nem veszélyes; három szem serétt vettek ki eddig belőle.

Beküldetett. Tudjuk, hogy városunkban sok tornabarát létezik, ki szereté magát a tornázásban gyakorolni; de miután sajnálatunkra tornaegylettel mind eddig nem bíruok: ajánljuk újra a postaház előtti járdán sétálást esős időben, mert ott csak a legügyesebb tornászok közlekedhetnek.

Három érdemes (?) férfi a Kaufmann József-féle lebuiban hazárdjátékon éretett; a közbelépett rendőri közeg a bankot lefoglalta.

Hahner József Rigycián f. hó 1-én Prodanov Tó-mót rövid civakodás után ugy fejbe vágta, hogy annak következtében ugyanaz nap esti tíz óra tájban meghalt. A tettes a bajai járásbírósnál ül fogva.

— **A mult héten egy atyafi adót meut fizetni s** azt természetesen sokalván, megkérdzte pontról pontra, hogy mit miért követelnek rajta. Végre a fejadónál megértette, hogy nemcsak a saját, de még a felesége fejétől is fizet. Ezen annyira fölháborodott, hogy haza ment s mint költséges portékát — elkergette az aszszonyt. Aztán bejött újra s mivel most se adta olesóbban az adótiszt, leszurta a kívánt összeget — és — hamár megfizette — megint haza csalta élete párját.

— **K . . . ics,** helybeli szücsmester, megunván a házasság rózsálatcát, közjegyző előtt elvált nejtől, adott neki végkielégítést és összeállt — egy megbélyegezett előéletü nemberrel. Valameddig el is tartott az áldatlan boldogság, de vasárnap este a szücs uram ugy becsipett, hogy többé Euridikéjét magához bilincselni nem tudta; a ki is 32 firt készpénzt a maga zsebébe mélyesztvén, megszökött. Azonban még hétfőn reggel kézrekerült s az elkövetett lopásért elzaratott.

Utcai kozbotrány: H. helybeli lélekkereskedő szombaton este egy töle megszökött leányt a Flórián-utcaiban utolért, a nyakára hurkot vetett s a járókelő község mély fölháborodására, koloncon rángatta tovább, ugy hogy rongyra tépett ruhában összezuvarve vitetett a városházára. A lelketlen kufár várja büntetését.

Helybeli önkényes tüzoltó egyletünk, mely ki-tünő müködéséről számtalanszor meggyőzött bennünket, mindeddig nélkülözö gyakorló helyiséget; nagyon kívánatos volna tehát, ha nálunk is, mint már más városokban rég meg van, egy mászóház építtetnék. Önkényes adakozások utján a szükséges töke könnyen megszerezhető lenne.

Ó-Bécsén nagy tüzvész dühöngött; az oltásnál az ottani önkényes tüzörség, derék főparancsnokának, Petkovich Györgynek vezénylete alatt, különösen ki-tüntette magát.

Beküldetett. Ha nem is örvendetes, de való hirként felemlítjük, hogy számos megyénkbeli földbirtokos, a gabonaárak csökkenése következtében, érzékeny-vesztéséget szenvedett; a budapesti gabonatözsdén, a mely veszteségek főkozójául egy k i elsőrendü kereskedőcéget hallottunk ismételve említeni. A kár százezerekre megy. Tanácsos lesz az ily üzéréktől jövőre távolabb maradni. B. (Kár az ilyesmit nem részletezni. Szerk.)

Az Oravicabánya melletti kies Marilla-völgyben ez idén megnyíló belégzési és savógyógyfürdőt, a rá-

szorult betegeknek, de különösen a mulatni akaró egészségeseknek, bájos fekvésénél és természetes panorámaszerű környezeténél fogva, mint kik színről-színre láttuk, a fürdő évad alkalmára figyelmükbe ajánljuk.

A szerkesztő kinjai. Értesül a szerkesztő, hogy mult kedden Apatinban azt dobolták, hogy egy honvéd két lóval elszökött. Nem hitte ugyan, hogy beesületes magyar ember a honvédségtől szökhetik; de végre is kénytelennek érezte magát az ügy után látni. Amnyi csakugyan kilyukadt a keresésből, hogy egy lovász két századosnak a lovaival elindult jártatni s az egyik, laza kötőfékje kegyelméből elszabadult. Amint a másik hátán ülő lovász utánna iramodott, amaz se vette tréfára a dolgot, hanem repült a szél gyorsaságával és vágatott tuskén-bokron keresztül Cservenkágig. Halálos aggodalommal tudakolta az új zabolátlan hátsnak gyanus sétáját az egyik kapitány mint gazda; mig a másik, lovásza ügyességében bizva nyugodtan hajtotta le fejét. Hogy — hogyanem, a hirnek hivatalos nesze eljutott Apatinba s ott a jámbor dobos két ló helyett, két közhonvédet vert dobra — hogy ezek szöktek meg. Másnap a lovesztes hitében élő kapitány legnagyobb örömeire, beállit a buzgó lovász, pórászon vezetve a Cservenkán elfogott menykőfogantatta paripát s előadva a regényes futtatást, Zubovics-önerzettel mutogatta a megfegyvelmett lovat — annélkül, hogy a nagy fáradság után csak egy óráig is megszakította volna a szolgálatot. Mondja aztán valaki, hogy a honvéd nem lóháton született!

A „Jogtudományi közlöny” f. havi 16-ik száma szerint, a „Bácská”-ban febr. 21-én a telekkönyvvezetők orsz. egyletéről megjelent cikket, ezen közhasznú egylet választmánya elismerőleg tudomásul vevén, szerzőjének, Kozma László ügyvédnek, írásbeli köszönetet nyilvánított.

A helybeli katonai kórházban a lomtári hulladé-kok f. hó 15-én d. e. nyilvánosan dobra fognak veretni.

Uj zeneművek. Táborcsky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelentek: A „legény bolondja” Kóródy Péter pályanyertes népszimüvének összes kedvelt dalai. 1. Nagy a világ. 2. Elment az én babám. Szentirmaytól. 3. Ha nekem. Szentirmaytól. 4. Hervadj rózsám. 5. Tó közepén. 6. Nem gondolok. 7. Amott egy ház. 8. Rászállott. 9. Kati lelke. 10. Ez a legény kérdez. Ni, ni ni Szentirmaytól. 11. Nincsen kedvem. 12. Isten tudja. Zettner Arankától. 13. Jár a kis lány; Szentirmay Elemértől. 14. Barna szeretőmnek. 15. Ald meg Isten. 16. A toronyba. Enekhangra zongora kísérettel (vagy zongorára külön) alkalmazta Erkel Elek. Ára 1 firt 50 kr.

Terményüzleti jelentés.

A minapi esözések vetéseink állásának rendkívüli előnyére váltak, és miután a bel- és külföldi tözsdékről folyton áresökkenő tudósítások érkeznek, nálunk sem tud a terményüzlet lethargiájából kikeveredni. Lanyha hangulat, gyenge kereslet, erős kínálat jellemzik üzleti helyzetünket. Árak csak névleg léteznek, mely okból jegyzeteim ismét elmaradnak. Décesey Sándor.

A héten kihuzott lotto számok.

Temesváriban, május 8-án. 44, 49, 2, 62, 17.
N.-Szebeniben, május 5-én. 12, 28, 38, 37, 35.
Prágában, május 5-én. 83, 67, 71, 17, 44.
Bécsben, május 8-án. 78, 53, 77, 10, 39.

NYilttér.)*

Válasz zsidó denunciansáimnak.

A helybeli városi kapitányságnál ellenem, mint államveszélyes ember ellen, beérkezett négyöt denuncians levélre vászolni levén kénytelen ezen becces lap hasábjain: kijelentem, hogy én inkább a zsidókra vagyok veszélyes, sőt az államra ép akkor leszek majd hasznos, ha az illetők ezen támadásokat folytatni fogják. Mert hisz amit én teszek, azt nyiltan és rendületlenül teszem a közjó érdekében, és álláspontomról ezen társadalmi kérdés teljes megoldásáig nem is fogok tágitani.

Hogy én nyiltan terjesztem Istóczy nézeteit, aki a zsidókérdés állami megoldását sürgeti, az magától értetődik; sohasem volt természetem, mint önöknek, eldugva, alattomban dolgozni. Nem is kételkedem azon, hogy ezen eszméket, ha nem is nyiltan, de egyelőre hallgatagon az egész keresztény világ egy szívvel-szájjal szinte vallja. Mert hacsak egy pillantást vetünk is a népekre, azt látjuk, hogy önök Európából tervszerüleg zsidó államot csináltak, mely azonban a viszonyok mai alakja szerint tartós nem lehet. Ezt a bukást akarjuk mi előkészíteni s ezen mozgalom ellen nem lesz elég az egész zsidóbérenc sajtó sem, mely máig — sajnos! — a saját fölkapaszkodásának létrájául a kereszténységet fölhasználni oly jól tudta.

Zombor 1880. május 6.

Stanojevits Simon.

*) Ezen közleményért az aláíró a felelős. Szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos s kiadó: Bittermann Nándor,

HIRDETÉSEK.

↑ IPEJ TÖLTÉS ↓

mindennemű

az

európai összes gyógyforrásokból
közvetlenül megrendelt és feljes készletben
levő

TERMÉSZETES

ÁSVÁNYVIZEK

kaphatók:

FALCZIONÉ GUSZTÁV

6-5.

kereskedésében ZOMBORBAN.

↑ Női- és gyermek-kalapok ↓

GOLDFAHN SÁNDOR 38-5.

norinbergi-, díszmű- és rövidárú-kereskedése

ZOMBORBAN a Főutcában.

Ajánlja a jelen évadra dús választékát

↑ női-ruhadísz-raktárát. ↓

Mindennemű selyem-, bársony-, pamut- és céna-szalagok; céna- és selyem-csipkék; fekete- és színes-pamut-bársony, valamint mindennemű bélésszövetek.

Nagy raktár férfi- és női-fehérmeműekből, úgy

↑ KIHÁZASÍTÁSI-KELENGYÉK. ↓

UTAZÓ BÖRÖNDÖK urak és nők számára nagy választékban.

Dús választékban legfinomabb napernyők és legyezők.

China ezüst evő-eszközök
a cs. k. szab. BERNDORF-féle éregyárból.

Valódi **AMERIKAI-VARRÓGÉPEK** minden szerkezetben, 5 évi jótállás mellett.

Valódi **tajtékpipákat**, a legújabb metszetekkel, alkalmi ajándéknak. Azon kívül kapható nagyban és kicsiben minden e szakmába vágó cikk, a legolcsóbban és legjobb minőségben.

↑ Aranykeretek és olajnyomat-képek. ↓

ÁRAK

az osztrák államokra nézve	frt. kr.
1/1 ités palack	3 60
1/2 ités palack	1 80
1/4 ités palack	90
1/8 ités palack	50

FEHÉR MELL-SZÖRP

(weisser Brust-Syrup)

több egészségügyi hatóságok s tisztí főorvosok által igazolva,

mindennemű idült köhögések, mellfájások, nathaláz, elévült rekedtség, torokbántalmak s tüdőelnyalkasodás ellen eddig még kielégítő siker nélkül soha nem használtatott! — Ezen szörp mindjárt az első használatnál feltűnően jótékonyan hat, — különösen gorsos-konoges és szarnurutna; elősegíti a nehéz s megarúdt nyalkaköpeket, a gegeingert azonnal enyhíti, s rövid idő alatt eltávolítja minden, még az oly heves és gonosz aszkorkohogást is, s a vérhanyaszt.

12-4

Használati utasítás.

Ezen szörpből naponként legkevesebb három thekanállal vétetik be, először égyomorra s aztán a l fekvés előtt, s két- vagy négy ités üveg használata után tökéletes gyógyulás következik be. A savanyu vagy zsiros ételek s igen erős italok élvezése elmellőztetvén, más egyéb különös életmód nem kívántatik.

Mayer G. A. W.,
gyáros Breszlauban és Bécsben.

Kapható:

HEINDLHOFER R.

kereskedésében Zomborban.

Ház-eladás.

A belvárosban a párizsi utcában 165.

ő. i. szám alatt fekvő

↑ H Á Z ↓

szabadkézből kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Valient József
háztulajdonos.

3-1

HIRDETMÉNY.

Folyó évi november 1-től a

„TIGRIS-“hez

cimzett vendéglő további három évre bérbe adatik, — erre nézve az árverés f. évi

↑ Május hó 17-én ↓

a tulajdonos saját lakásán délelőtti 9 órakor meg fog tartatni.

A bérbevenni szándékozók értesitetnek, hogy a bérleti feltételeket az árverés napjáig a háztulajdonos lakásán megtekinthetik. 1-1.

Zomborban, Bittermann Nándor könyvnyomdájából. 1880.

Helyiség változtatás.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására juttatni, hogy

D I S Z

és

FEHÉRMEMŰ ÜZLETEMET

őszig, míg a volt sarok épület elkészül, új boltomba, a volt

Cselikovics-féle

vendéglő helyére, tettem át.

Együttal kérem t. vevőimet, hogy a cégemnek eddig ajándékozott bizalomban továbbra is megtartani sziveskedjenek

1-5.

Kossanics K. A.

HIDEGVIZ-, BELÉGZÉS ÉS SAVÓ-GYÓGYINTÉZET

az Oravica melletti Marillavölgyben.

Megnyitás 1880. évi június 1-én.

A Marillavölgy, egy sűrű fenyves erdő közepette, 2500 láb magasságnyra fekszik, a tenger felszine fölött s oly kitűnő klimatikus gyógyhely, melyben folyton idyllikus szélesend uralg, hol a legforrób hónapokban a hőmérő átlag + 20 R. fokot meg nem halad.

A gyógyintézet mind kényelemre, mind egészségügyi tekintetben a legcélszerűbben épített, s használható fenti cím szerin.

1. a környi és központi idegrendszerrel függő betegségekben. Igy pl. méhszenv, kedélykor, fejszába, ideges szivdobogás, ül-idegzsába, tehetetlenség és magómlés ellen;

2. idült csúzos és köszvényes bántalmaknál.

3. véredény vagy vértől függő bajok, pl. vérnek a szervekhez torlóása, aranyeres állapotok, vérszegénység, sápkór és görvélkor ellen.

4. a légző szervek megbetegedései u. m.: idült gége-légső és tüdő-hurut, tüdőlégdag, göresős égrekedés ellen;

5. altesti bántalmaknál, nemző és hughyszervek bántalmánál, gyomorgöres, idült gyomor és bélhurut, beteges nyák- és vér-folyások, kora szülési hajlam ellen;

6. mak. cs. váltólázok és következményei ellen.

A gyógyhely számos alkalmat nyújt szórakozásokra, miután házi könyvtár, tekeasztal, zongora s számos hirlapok a társalgó és olvasó termekben található.

Ezenkívül legszebb fákkal beültetett utakon, mintegy husz kirándulási hely érhető el, melyek részint a természet által pártalan nagyszerűségű tájjá alakítottak, részint az ott létező nagy-hírű iparyárokhoz vezetnek, s így lélek és kedélyre egyaránt, legkülönbözőbb benyomásokat gyakorolnak

Táncmulatságok és hangversenyek hetenként rendeztetnek.

A lakás és ellátás kitűnő és olcsó.

Pósta a házban van.

A vendégeknek az oravica pályaudvartól 3/4 órányira fekvő Marilla völgybe szállítása igen olcsó, s sz. bályozott kocsik közlekedés útján történik.

A gyógyintézetben felvételek és egyéb ide vágó kérdések iránt alulírott szolgál felvilágosítással, ki május 15-ig N.-Beckereken s ezentúl az Oravica melletti Marillavölgyben lakik.

3-1

Dr. Hoffenreich Mór,
vezénylő orvos.

Hirdetmény.

A zombori önkéntes tüzőtő egylet bizottságának 1880. év ápril hó 18-án tartott ülésében 7. sz. a. kélt határozata folytán a parancsnokság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az összes tüzoltói szerelvények és kocsik javítása a kovács és bognár munkát illetőleg, valamint tíz ló patkolásának szállítása f. é. Julius 1-től kezdve kiadatik; miért is felhivatnak mindazok, kik ezen vállalatot birni óhajtnak, miszerint zárt írá belí ajánlataikat 20 százalék bánat pénz kíséretében f. é. május hó 30-ig az alólírt parancsnokságnál annál bizonyosabban nyujtsák be, miután a később érkező ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Együttal vállalkozók tudomására adatik, miszerint a bizottság fenntartja magának a jogot, az ajánlatokba irt vállalati összeg tekintetbe vétele nélkül a szállítást annak adni, kiben a vállalozók közül legjobban megbizik.

Zombor, 1880. április hó 18-án.

3-2.

Czedler János.